

KNNV-reis Jura

1-8 juli 2007

KNNV-reis JURA

1 – 8 juli 2007

Dagverslagen en vondsten:

Lamoura

**Lajoux
Col de la Faucille**

**Les Prés de Valfin
St. Claude**

**Gorges du Flumen
Lac de Lamoura**

Genève

La Dôle

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Algemeen.....	4
Deelnemerslijst	5
Overzicht excursiegebied	6
Zondag 1 juli 2007 – heenreis.....	7
Maandag 2 juli 2007 – “rondje” Lamoura.....	8
Dinsdag 3 juli 2007 – Lajoux: bezoek Maison du Parc, daarna naar Col de la Faucille: wandeling naar Petit Montrond.....	9
Woensdag 4 juli 2007 – Les Prés de Valfin en stadswandeling St. Claude	10
Donderdag 5 juli 2007 – Gorges du Flumen, daarna Lac de Lamoura.....	12
Vrijdag 6 juli 2007 – Jardin Botanique in Genève	14
Vrijdag 6 juli 2007 - Wandeling Petit Montrond door kleine groep deelnemers.....	15
Zaterdag 7 juli 2007 – La Dôle	16
Zondag 8 juli 2007 – thuisreis	18
Geologie	18
Inventarisatie planten.....	21
Bijlage 1	21
Inventarisatie vogels	33
Bijlage 2	33
Inventarisatie vlinders en insecten.....	35
Bijlage 3	35
Inventarisatie zoogdieren	36
Bijlage 4	36
Inventarisatie mossen.....	37
Bijlage 5	37

ALGEMEEN

Verblijf

Hotel-Restaurant "La Spatule"
612, Grande Rue
F-39310 LAMOURA
France
Tel.: 0033-384412023
Fax: 0033-384412416
Internet: www.hotellaspatule.com
E-mail: laspatule.hotel.restaurant@wanadoo.fr

Hotel La Spatule, Lamoura – foto AB

Colofon

© KNNV (ARC), juli 2007
Oplage: 18 exemplaren

Foto's: André Beijersbergen (AB), Margriet Bekking (MB)

Eindredactie: André Beijersbergen, Margriet Bekking

Dit verslag kan geheel of gedeeltelijk worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbenden.

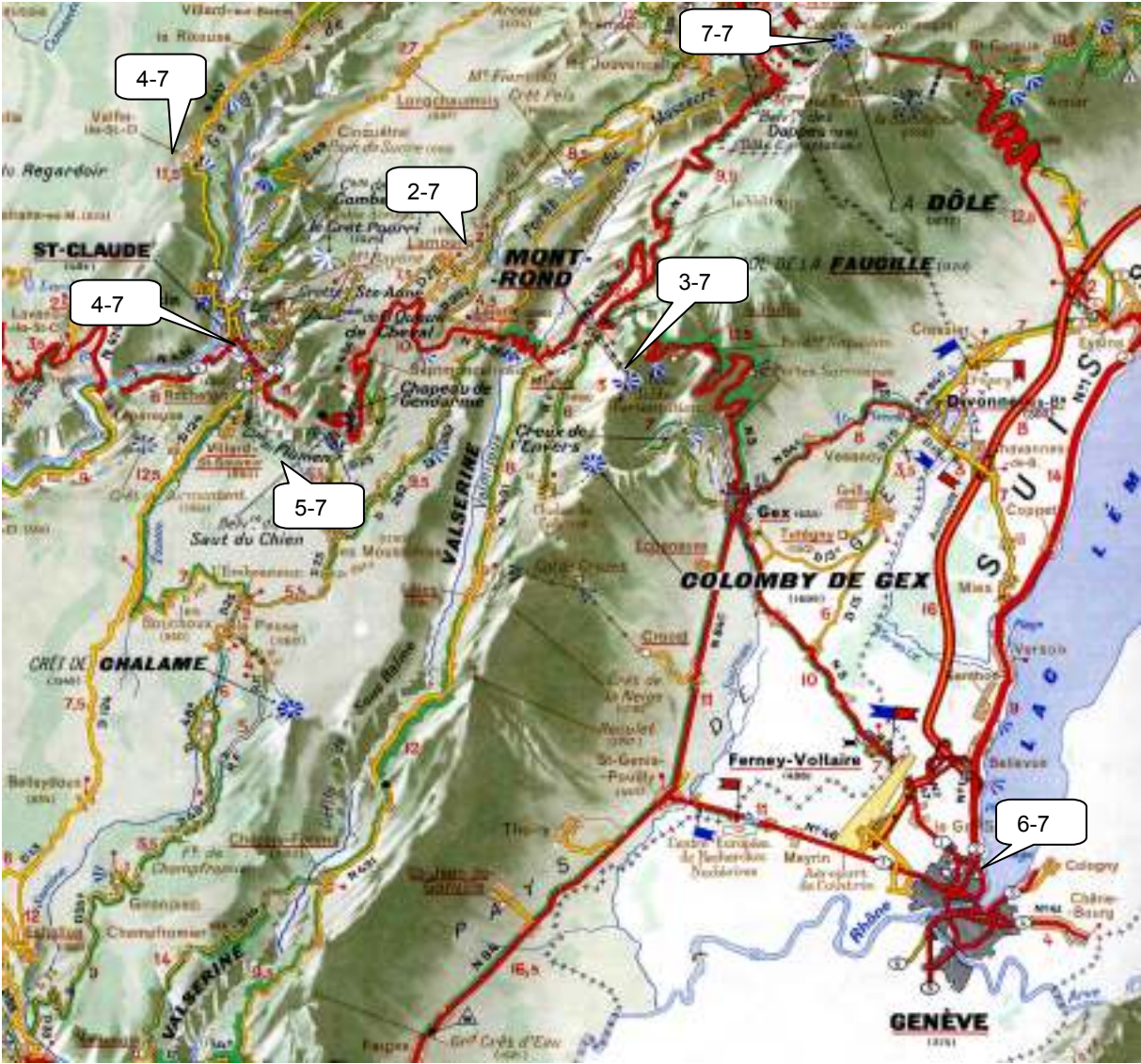
Deelnemerslijst

In totaal 18 deelnemers, waaronder de reisleiding (vetgedrukt)

Cécile Arnold	B. Russelstraat 22	1097 HL	Amsterdam	020-6921521	
Dirk Bais	Brouwersvaart 70	2013 RB	Haarlem	023-5317713	ym.bais@gmx.net
Yula van Barneveld	Mauvestraat 24	2596 XR	Den Haag	070-3280386	f2hkfokkens@hetnet.nl
André Beijersbergen	v. Beethovenstraat 85	6521 EM	Nijmegen	024-3225950	abeijersbergen@hotmail.com
Margriet Bekking	v. Almondestraat 12	5342 VS	Oss	0412-643426	margrietbekking@home.nl
Greetje Busman	Grosthuisen 75	1633 EP	Avenhorn	0229-541506	
Kees Fokkens	Mauvestraat 24	2596 XR	Den Haag	070-3280386	f2hkfokkens@hetnet.nl
Ria Gerritsen	Reethsestraat 15	6662 PJ	Elst	0481-350392	
Ineke Gilbert-Koeman	Ruimzicht 104	2543 RN	Den Haag	070-3097958	inekegilbert@hetnet.nl
Jitske Hibma	De Kampen 18	9132 LV	Engwierum	0511-408089	jhibma@tele2.nl
Manuel Kneepkens	Antoniusstraat 13	7044 AP	Lengel	0314-662958	e.kneepkens@hccnet.nl
Janny Kramer	Primulastraat 36	8441 DB	Heerenveen	0513-623897	
Margriet Maan-Everaars	Veesser Enkweg 42	8194 LM	Veessen	0578-631244	margriet.maan@hetnet.nl
Geoske Sanders	Bosweg 31	6721 HM	Bennekom	0318-417234	gmsan@hetnet.nl
Henk Stuurman	Rietgorsmeen 74	3844 ZV	Harderwijk	0341-434878	henk@stuurman.fol.nl
Annie Vos-Smit	Marne 28	9642 JZ	Veendam	0598-618009	arvosmit@planet.nl
Else Wannee	Kapellenberglaan 2	6891 AD	Rozendaal	026-3647837	jan@wannee.nl
Jan Wannee	Kapellenberglaan 2	6891 AD	Rozendaal	026-3647837	jan@wannee.nl

Overzicht excursiegebied

Zondag 1 juli 2007 – heenreis

André en Margriet

Vanaf kwart over 8 stonden de busjes van Bultman bij het NS-station van Nijmegen klaar. Gezien de lange reis die wij voor de boeg hadden, wilden we tijdig vertrekken. Helaas had de NS weekendwerkzaamheden, waardoor de deelnemers uit het westen via Den Bosch moesten reizen en daardoor later arriveerden. Uiteindelijk vertrokken wij om kwart voor 10. De route ging door de Eifel naar Trier waar we bij de grens met Luxemburg de lunch (korte versie) genoten. Het weer was prima en met de drukte op de weg viel het erg mee (1 juli: begin vakanties!). Gezien de tijdsdruk waren de pauzes onderweg zeer kort. André had druk telefoonverkeer met de hoteleigenaar om door te geven dat we later aan zouden komen. De bedoeling was half 7, later dachten we half 8 te arriveren en uiteindelijk – dankzij het inmiddels slechte weer en de kronkelige Jura-wegen – kwamen we om half 9 bij het hotel aan. De deadline van het diner was gesteld op 9 uur, dus gelukkig kregen we een verdiende en heerlijke maaltijd voorgeschoteld. Na een korte kennismakingsronde plus informatie over de eerste excursiedag, ging iedereen naar bed.

Dit is nou een écht Jura-landschap! - foto MB

Maandag 2 juli 2007 – “rondje” Lamoura

Cecile Arnold

De groep treft elkaar bij het ontbijtbuffet op z'n Frans: drie soorten muesli, pruimengelei, lekkere kaas, één (!) viennoise per persoon en nog veel meer heerlijk.

Daarna is het een uitgelezen moment om onze interesses te inventariseren. Wij blijken belangstelling te hebben voor: alpine flora, vlinders, vogels, zoogdieren, bomen, mossen, geologie, kerken en cultuur in het algemeen.

Het weer is wat grijs en regenachtig maar André komt met de verheugende mededeling dat het op zal klaren tegen de middag en welgemoed gaan we op pad. In eerste instantie ziet het dennenbos vlakbij het hotel er gewoon uit, maar het blijkt interessante weiltes en mooie bloeiende bermen te hebben.

We vinden onder meer bermooievaarsbek, steenthijm, alpenvrouwenmantel, drie soorten orchideeën, beuken die er door een korstmoss op hun bast als berken uitzien, en –ook bijzonder – een éénbes met vijf bladeren.

dorp Lamoura – AB

Een groep van achttien KNNV-ers op pad valt onvermijdelijk uiteen in kleinere groepjes: de echte kenners de eerste dag in de achterhoede, alle soorten inventariserend, en daar zien we Janny en Ria in stevig tempo in de verte al op een asfaltweggetje lopen. Als ons groepje dat punt bereikt raken we in verwarring, het door de reisleiding uitgereikte kaartje moet uitkomst bieden. Aha, dat moet het “Centre des Vacances” zijn waar we tegenover staan en een stukje daarnaast moet er een splitsing komen, helemaal kloppen doet het niet voor ons gevoel. We ontdekken stofzaad (sparrenasperge), witte boterbloem, gele gentiaan en deelneemster Margriet ziet zelfs wilde duizendschoon, als we al besloten hebben rechtsomkeert te maken omdat het pad echt niet met het kaartje klopt. En daar komt onze reisleidster Margriet ons tegemoet gehold. We hadden een afslag gemist, mede door een afgebroken wegwijzer en waren finaal van het kaartje afgewandeld. De rijkelijk aanwezige Centres de Vacances hebben ons op het verkeerde spoor gezet. Tijd om op een paar lange boomstammen gezamenlijk te lunchen.

De helft van de groep keert huiswaarts, de anderen maken een wat pittiger tocht richting “La Chaux Berthod”. Wat meer stijgen en dalen langs velden en door bos. Dan aan de rand van het bos gaat het loodrecht naar beneden: typerend voor de Jura. Het uitzicht is schitterend. Via een metalen roostertrapje langs de steile kalkwand kan de Grotte du Célan betreden worden. Daglicht valt naar binnen door een gat in de grond, het “dakraam” van de grot. Rondom het gat prikkeldraad en bordjes met het vriendelijke verzoek niets in het gat te gooien.

Terug in het hotel zien we als eerste Janny en Ria, KNNV-ers zijn zelfredzame types, nietwaar. Na een viergangen maaltijd op z'n Frans gaan de nachtvlinders onder ons nog determineren. Een prettige inloopdag.

Dinsdag 3 juli 2007 – Lajoux: bezoek Maison du Parc, daarna naar Col de la Faucille: wandeling naar Petit Montrond

Ineke Gilbert

Bij het opstaan scheen de zon. Was dat een goed voorteken? Nee, onderweg naar Lajoux spetterde het soms al een beetje. Weer prachtige bermen waar we langreden!

Als eerste programmapunt een bezoek aan het gloednieuwe Maison du Parc, educatief, interactief en vooral bedoeld voor kinderen. Ik heb wel met genoegen naar een slideshow van oude ansichtkaarten uit de streek gekeken.

Via Mijoux en na flink wat haarspeldbochten parkeerden we op Col de la Faucille op 1323 mt hoogte. Vandaar liepen we via een asfaltweg omhoog naar de top: Petit Montrond. Helaas moesten al snel weer de paraplu's en regenpakken tevoorschijn gehaald worden.

We liepen in KNNV-tempo langs bermen vol verschillende soorten planten, varens en mossen. Ik vond de Geitenbaard een leuke (voor mij nieuwe) plant.

lunchplek – foto AB

Ha, het werd droog: gauw van de gelegenheid gebruik maken om op een vlak veldje te lunchen. Vanaf dat punt ging ook een smal onverhard pad omhoog, maar daarvoor werd niet gekozen wegens tijdgebrek.

Dus verder omhoog via het asfaltpad met onderweg een mooi uitzichtpunt met daarnaast een schattig "rotstuintje" met Zonneroosje, bloeiende Tijm, knalroze *Erinus alpinus*, donkerblauw klokje (*Campanula cochlearifolia*)

Vandaar ging een groepje terug, want het regende weer en de top lag in de nevel. De diehards gingen verder naar boven door steeds hardere regen en wind, maar werden beloond met een paar Vanilleorchissen!

Ondanks de laaghangende bewolking was vanaf de top het meer van Genève in het dal zichtbaar. Daarna in stevig tempo door de stromende regen naar beneden naar de auto's. Het rondstruinen op de bergweide lukte dus helaas niet meer met al die wind en regen. Eerst even lekker opwarmen in het restaurant met kop warme chocolademelk.

Margriet had moeite met het terugrijden, want met al die natte mensen in het busje bleef de voorruit maar beslaan ondanks verwoed geveeg met een handdoek. Maar ze heeft ons weer veilig bij het hotel gebracht!

Woensdag 4 juli 2007 – Les Prés de Valfin en stadswandeling St. Claude

Greetje Busman

Al heeft niet iedereen het moeras bij dit gehuchtje gezien, toch was het een geweldige dag. Alles kwam langs, hagel, regen, zon, onweer, prachtige luchten! Soms om bang van te worden zo donker. Bergen zijn dan wel extra indrukwekkend, het is genieten. En dan, dambordjes, heel veel orchissen, mossen enz. Die dambordjes waren er de oorzaak van dat we een deel van de groep kwijtraakten en een ander deel weer terugvonden.

Les Prés de Valfin – foto MB

Vanaf het hotel daal je eerst helemaal af naar St. Claude dat diep in het dal van de Bienne ligt. Onderweg was aan de rivier en de zijriviertjes goed te zien dat we de vorige dagen “wat” regen hadden gehad. De waterval bij de Chapeau de Gendarme was zo ongeveer verdubbeld. Na St. Claude stijgt je langzaam naar Valfin lès St. Claude waar we de busjes parkeerden. De klok van de kerk met z'n mooie klokvormige spits sloeg 10 uur toen we de eerste stappen zetten. De klok slaat twee keer de tijd met een tussenpoos van een paar minuten, een oude gewoonte uit de tijd dat de mensen leefden met alleen de klok van de kerk als ze op het land aan het werk waren. In deze streek waar al ruim twee eeuwen klokken vandaan komen toch leuk om te horen: “Als je de kerkklok hoort weet je, o over een paar minuten even luisteren hoe laat het is” Toen we 's middags in St. Claude nog even rondliepen zag ik een straatnaambord met de naam van een klokkenmaker uit de 18e eeuw. We bezochten ook de kathedraal met zijn prachtige houtsculpturen boven de banken waar de monniken hun plaats hadden. Ook de onderkanten van de opklapbare zitbankjes waren versierd met mens- en dier- en plantenfiguurtjes. Maar heel bijzonder vond ik de bovenste rij wereldlijke en kerkelijke figuurtjes, een man die z'n boog spant, vrouwelijke heiligen, Joris en de draak. 15e eeuws, maar wel gedeeltelijk gerestaureerd na een brand. En dan speelde ook nog het orgel, feest! Op de brug hebben we nog een tijd staan kijken naar de oeverwaluwen en in een stuk van een muur vlogen bijen in en uit hun nest. De zuring die op de muur groeide bleek de Spaanse zuring te zijn, die je ook bij morenes kunt tegenkomen. We stopten nog even bij de Chapeau, een waterval blijft boeien en bovendien is de plooiing van het gesteente, 20 miljoen jaar geleden begonnen heel mooi te zien. Het was weer een heerlijke dag.

Donderbuien in de Prés de Valfin – foto MB

Teucrium montanum – Berggamander – foto MB

Aanvulling door Yula Fokkens

De 2 Gewone of Grote Wegslakken {naaktslakken}, die we woensdag 4 juli onderweg zagen, waren aan het paren. Ze hebben beiden een heel groot genitaal apparaat – wittig vliezig met buizen en bobbels. Na verloop van tijd wordt dit weer ingetrokken en gaan ze uit elkaar. De geslachtsopening van deze naaktslakken ligt links onder de kop, op het bovenste deel dus van de slak. Ze bevruchten elkaar dus wederzijds [hermafrodit] of doen aan zelfbevruchting. Als ze s'zomers hun eieren [spermatofora] leggen, wringen ze hun lichaam in de grond, ongeveer 2 cm onder het oppervlak, soms ook in een bloempot of in een spleet. Er komen ca. 30 witte of iets gelige eieren. In de eieren hebben de kleine huisjesslakken al een huisje. De volgende dag kunnen ze weer paren. Na ca. een jaar zijn de slakken volwassen, maar 5 % haalt dit. Kleine slakjes zijn een lekkernij voor andere dieren. En dan heb ik het nog niet over de liefdespijlen gehad, die ze vanuit hun pijlzak op partnerlief afschieten.

Het zijn boeiende bestjes, die slakken.

Donderdag 5 juli 2007 – Gorges du Flumen, daarna Lac de Lamoura

Else Wannee

Donderend geraas van de Flumen in de Gorge du Flumen – foto MB

Vandaag weer een nieuwe dag. Het weer ziet er niet zo slecht uit, hoewel het tijdens het ontbijt zeer mistig was en niet veel van de bergen te zien was. We zaten echt in de wolken!
Deze keer gingen we op pad met 17 mensen daar Jan een snipperdag wilde nemen. We reden naar het dal van de grote waterval waar we een schitterende wandeling hebben gemaakt. Er bleken toch nog heel wat nieuwe mosjes en plantjes te zien te zijn. Het weer was droog tot aan de lunch en dat was al heel wat. Praten konden we bijna niet tegen elkaar door de stromende rivier langs ons pad een oorverdovend lawaai maakte. Onvoorstelbaar wat een water er wegstroomt. Het pad was goed beloopbaar en het eerste deel liep langs een dikke buis van de kleine waterkrachtcentrale. Het was de bedoeling dat we gingen lopen naar een mooi punt vanwaar af we een mooi uitzicht hadden op de waterval, maar dat punt was door het hoge water niet te bereiken. We zaten net te eten toen het weer begon te spetteren. Ze vonden boven zeker dat er nog niet genoeg water was voor de centrale, maar gelukkig deden ze bij de wolken de kraan toch dicht.

Terug bij de busjes na de natte wandeling – foto MB

Mosbomen langs de Flumen – MB

Rondje "rond"???... het buiten zijn oevers getreden Lac de Lamoura en Dianthus superbus – foto MB

Het was half drie en waren weer bij de busjes. Wat gaan we nu doen? André meldt dat we langs het hotel gaan voor een plaspauze en daarna een wandeling om het meer bij Lamoura kunnen maken. Een goed voorstel en Jan was ook weer uitgerust en we togen weer op pad met de busjes. Het werd een heel speciale wandeling om het meer met sport-, zwem- en picknick mogelijkheid. Het was echter nogal verlaten daar de temperatuur 8°C was en de watertemperatuur 11°C. De badjuf had het wel erg rustig. Er waren op plantengebied wel leuke dingen gesignaleerd en ook zijn er vogels op de lijst bijgeschreven. Na een stuk gelopen te hebben over een redelijk goed begaanbaar pad dat wel hier en daar wat modderig was, liep de weg verder over een knuppelbrug. Heel leuk en avontuurlijk, vooral toen bleek dat het hout hier en daar tot 10 cm onder water lag en we als traktatie natte voeten kregen behalve Kees en Yula die hun laarzen hadden aangedaan.

Ongeveer 4 uur konden we weer drogen in het hotel, waarna weer heel wat gedetermineerd werd, ook na het diner en velen gingen wel lekker vroeg naar bed. Morgen weer een spannende dag en we blijven hopen op mooi weer.

Vrijdag 6 juli 2007 – Jardin Botanique in Genève

Else Wannee

Vandaag verlangden we naar een droge dag en die kregen we ook. Tenminste degenen die naar Genève zijn geweest. Om 9 uur werd gestart richting Genève en onderweg hebben we 4 enthousiaste berglopers op een punt gedropt waar ze om 5 uur weer door ons zouden worden opgehaald. We reden in de mist maar zodra we in Zwitserland kwamen werd het direct mooi weer zodat we heerlijk aan alle kanten konden opdrogen als vlinders na een regenbui. De Botanische tuin werd eerst bezocht. Wat was daar veel te zien, zelfs voor bomenkenners was het een eldorado. Maar ook plantjesmensen en vogelaars konden hun hart ophalen.

Geboorte- en woonhuis van de botanistenfamilie De Candolle – foto AB

In de middag vertrokken we naar het meer van Genève waar we op bankjes als toeristen hebben gegeten. Van daaruit werd gewandeld naar de stad. Dit om een indruk hiervan te krijgen. Niet iedereen is zover gegaan, maar allen waren we tevreden en zochten de busjes weer op die bij de botanische tuin waren geparkeerd. Onderweg naar het hotel pikten we de 4 wandelaars weer op die wel genoten hadden van de tocht in de mist en regen maar toch wel wat jaloers waren op ons dat wij zo lekker droog zijn geworden.

Dropjes eten in Genève – foto MB

Vrijdag 6 juli 2007 - Wandeling Petit Montrond door kleine groep deelnemers

Henk Stuurman

Vier diehards namen het alternatief van André aan om de tocht van dinsdag vanaf de Col de la Faucille nader te verkennen. Op de col was het weer zoals we het de hele week al kenden: grijs met hier en daar een wolk, waar je doorheen liep. Maar nauwelijks hadden de busjes het parkeerterrein verlaten, of we ontdekten drie planten die nieuw waren voor de Jura: de *Brunella aquatica*, de *Narcissus nebulosis* en de *Carex asphaltica*, allen in bloei.

Hoe hoger we kwamen, des te meer we in de wolken terecht kwamen. Nu en dan wat motregen, dan weer bijna droog. We hopten dat we op het hoogste punt, de Grand Montrond dan wel boven de wolken en dus in de zon terecht zouden komen, maar die hoop bleek ijdel. Het zat daar potdicht, en het woei er op dat moment vervaarlijk.

Kort daarna vonden we voor onze lunch een prachtig, vrijwel windvrij plekje een stukje verderop. Het bleef opmerkelijk stil in ons kleine groepje. Af en toe kwamen er (Franse?) wandelaars langs, niet zelden in korte broek, een enkele vogel hoorden we, en voor de rest was er alleen de wind die we hoorden. Blijkbaar hadden we genoeg aan de natuur en de wonderbaarlijke natuurverschijnselen. Toen Annie opstond van haar lunchplek vond ze daar alweer een nieuwe soort: de *Helianthus compressus* !

Al eerder op die dag had Emanuel geroepen dat hij graag de maanvaren wilde zien, die hij hier wel verwachtte. En zie het gebeurde: eerst een groot exemplaar en daarna nog twee kleinere exemplaren. Margriet vond allerlei grappige plantjes.

Even voor de toren die op het Petit Montrond staat zagen we plotseling een vergezicht. Mijlen ver konden we kijken: Gex, het meer van Genève, de fontein in het meer voor die stad, en ook de plaats zelf. We hebben nog gezwaaid naar de andere groep, maar het was te ver weg. Een mooie opmerking bij dit vergezicht was nog: "Daar loopt ook nog meertje !"

Eenmaal op de Petit Montrond zat het weer helemaal dicht. Jammer genoeg kregen we op de terugweg meer regen en uiteindelijk liep iedereen met natte voeten.

Onze fascinerende tocht eindigde tegen vier uur in het café met chocolademelk en koffie totdat de bus met de wandelaars uit Genève ons weer kwam ophalen.

Zaterdag 7 juli 2007 – La Dôle

Kees Fokkens

Op de Dôle - foto's AB

Deze dag belooft een topdag te worden, zowel wat betreft de hoogte van het einddoel als het weer. Eindelijk droog en zonnig.

We vertrekken om 9.08 uur en rijden langs de langzamerhand bekende weg naar Mijoux. In onze bus is een zangkoortje aan het zingen. Richting Mont Jura La Vattay. Langs een smalle bosweg gaat het omhoog door de communale bossen van Cessy en Divonne. Na wat zoeken vinden we de juiste parkeerplaats waar de Alpenbalsem overvloedig groeit. Nu rijst het probleem wat moeten we aan wel of niet trui en jack. Wordt het warm of is het koud op de Dôle?. Om kwart voor tien laat de eerste vlinder zich al zien. We worden meteen in beslag genomen door talrijke lansvarens en de *Traunsteinera globosa*.

We gaan op stap door een bos met de grootse naam La Grande Grand. Zou er ook een La Petite Grand zijn? Na dit bos met o.a. *Helleborus foetidus* komen we op een afgegraasde weide met rood bonte koeien. Hier valt weinig te beleven.

We naderen nu de grens met Zwitserland. Er staat zelfs een douane bord. Er mag geen verboden waar het land in. We vervolgen nu onze wandeling in de richting van het Balatonmeer. Langs de weg groeit Kleine bevernel. Het lijkt er even op of in het nette Zwitserland alle wandelpaden geasfalteerd zijn. De franse richtingaanwijzers zijn ook verdwenen. De aanduiding *Tourisme pédestre* moet maar voldoende zijn. Waarheen is kennelijk niet belangrijk. We vervolgen onze weg langs het afgegraasde land met alleen afgevreten Gele gentiaan en *Veratrum album*. Zo blij met een breed pad dat we het smalle pad geheel voorbij liepen en op onze schreden moesten terug keren.

Het smalle pad naar de top was allerm minst geasfalteerd maar glibberig, steil en stenig. Een aantal van ons koos het zekere voor het onzekere en bleef beneden. De overigen klommen in vrij hoog tempo naar boven. Eigenlijk te snel want er stond veel moois langs het pad. Op zeker ogenblik begon de flora alpine trekken te krijgen, *Aster alpinus* en *Erigeron alpinus* lieten zich zien met hun paarse en roze bloemen. De voor mij zware klim werd boven beloond met bloeiende Turkse lelies met daarop zelfs een Kleine vos.

Zicht op de Alpen en het Meer van Genève – foto MB

Het uitzicht was schitterend; het meer van Genève met daar achter de Alpen met de Mont Blanc. Geen wolkje te zien. Op de top van de Dôle staat een radar station. Na het smalle pad omhoog volgende we een breed pad omlaag over een skihelling. Onderweg werd maanvaren ontdekt. Onder aan de helling sloegen we een smal pad in dat ons leidde door een prachtig bos. Het gezelschap was inmiddels opgesplitst in een aantal kleine groepjes. Zodoende konden we genieten van de weldadige rust en schoonheid van dit bos. Opvallend waren de vele Donkere akeleien, *Aquilegia atrata*, en een paar *Traunsteinera globosa*'s. Er vlogen ook enkele Dagpauwogen. De enige paddenstoel was een leeggegeten Heksenboleet. Na dit prachtige bos moesten we onder het schrikdraad door en kwamen weer op de begraasde weiden.

Wat groeit hier nu....? Deskundig overleg – foto MB

Hier wachtte ons weer een klim maar over asfalt. We waren om 17.30 uur terug bij de busjes. De groepsleden die beneden gebleven waren hadden ook een mooie dag gehad met o.a. gemzen vlakbij. Met zijn allen reden we terug naar het hotel. De eerste activiteit daar was de groepsfoto. Een andere Nederlandse gast was bereid om met een aantal toestellen de groep zowel digitaal als analoog vast te leggen. De kas bleek ook nog niet leeg te zijn. Er kon nog een drankje op het terras af. Onderwijl deden Manuel en Annie verslag van hun vondsten met o.a. nog te determineren *Hypericum* en *Antennaria*. Was de laatste het ieder bekende Rozenkransje of toch een andere soort? Van de vogels werden door Margriet gemeld boomleeuwerik, wespendif en raven. Na het diner werd het officiële gedeelte van de dag besloten met toespraken door Margriet en Dirk en lofprijzingen en geschenken voor onze geliefde reisleiders. De doorzetteren waren om tien uur alweer aan het determineren.

Zondag 8 juli 2007 – thuisreis

Yula Fokkens

Alweer de laatste dag; 7 uur op – kwart voor 8 bagage inladen - 8 uur ontbijt en om 9 uur in de busjes op weg naar huis. De ochtendstond heeft goud in de mond, nou mooi niet, met een blik uit het raam zag ik alweer de buien hangen in een zwaar bewolkte lucht – echt Jura weer. Tijd om te vertrekken. We volgden dezelfde route als op de heenweg, behalve het eerste stuk.; ook weer over Luxemburg [vliegveld] om Jitske uit te zwaaien, die aan een volgende vakantie begon, nu met haar vriend. We reden eerst over een oude Romeinse weg, vervolgens over de Route Nationale [weg van Napoleon] en daarna over een moderne weg, de péage, tolgeweg bij Dole. Het eerste stuk door de Haut-Jura was prachtig. Alles mooi groen, door grijze kloven en beekdalen en door mooie dorpen. Ook hier heeft de rotonde –manie toegeeslagen. Deze kan men goed opsieren met "produits régionaux". Zo zag ik een grote Comté kaas en een Comtoise staande klok [uit de Franche-Comté], ook ergens groene lunettes[briil]. In St.-Claude hadden we al een groene pijp gezien naast de kerk. Originele reclame voor streekprodukten. Via Les Rousses richting Dole en Dijon. Bij de kruising over de rivier La Bienne {Morez} begon het alweer te gieten. Daarna weer droog [St.-Laurent] en later weer wat regen. De Jura is niet voor niets zo groen. Via de Gorges Pont de la Chaux en Champagnole naar Montrond met zijn mooie gerestaureerde boerderijen met wijde deuren voor de boerenkarren –simpele stoere verblijven. Van daar naar Poligny – hoofdstad van de Franche-Comté. Het dak van de kerk is versierd met een geel/bruin ruitpatroon. Ook is er een grote abdij met een beroemde apotheek. Behalve natuur is er zeker in de Jura veel te beleven aan cultuur. Daarna naar Dole, de tolgeweg. Toen klaarde het weer op en werd het warm en droog en zelfs wat broeierig. De chauffeurs hadden afgesproken om de 2 uur even te stoppen om de benen te strekken en om wat te drinken. Dat was een goed idee. Zo konden de 2 busjes uitwisselen wat ze onderweg gezien hadden. Een deel van het andere busje had gevogeld. Ze zagen o.a. 2 blauwe reigers, rode en zwarte wouwen, buizerden, Turkse tortel, huiszwaluwen etc. Bij ons zag André veel Hieracium {havikskruid}. Verder via Toul, Nancy en Metz etc. De weg was niet druk, wel de andere kant naar het Zuiden. Om 3 uur waren we in Luxemburg en namen van Jitske afscheid. De vignobles van de Moselle [brede rivier] kwamen in zicht. Verder door Duitsland. Via de Zuid-Eifel [vulkanen] naar de Nieder-Rheinische laagvlakte, die volgens André opgevuld was met puin uit de rivier, anders had deze nog lager gelegen. André kende de route praktisch uit zijn hoofd, al had hij zich op de heenweg vergist bij Trier. Dat scheelde ruim een kwartier in tijd. Dit keer ging alles foutloos. Bij Keulen ligt nog een enorme berg bruinkool, waar men elektriciteit uit haalt. De centrales kon je op een afstand zien. Met goede ogen waren zelfs de torens van de Keulse Dom zichtbaar. Met al die informatie en de vele pauzes ging deze reisdag snel voorbij. Na de laatste stop in Bedburg reden we tegen 7 uur Nederland binnen en precies om tien over half acht arriveerden we bij station Nijmegen. Na hartelijk afscheid van iedereen genomen te hebben, ging ieder zijns/haars weegs. Einde van een mooie reis met echte natuur. Met dank nog aan de twee leiders, chauffeurs André en Margriet.

Else Wannee

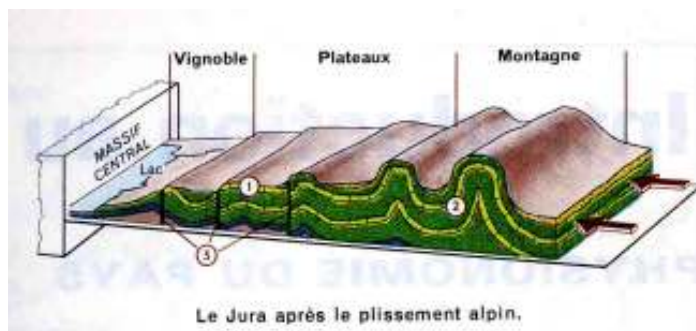
Zo deze vakantie zit er weer op. Het gewone leven is al weer begonnen met diverse vergaderingen en een mailbox die bijna overloopt maar dat hoort er ook bij. Ik hoop dat allen veilig zijn thuisgekomen. Bij ons liep dat wel heel gemakkelijk daar we met Henk mee konden rijden. We kijken terug op een wel erg regenachtige reis maar de sfeer was goed en dat is ook heel erg belangrijk. Het was een fijne reis en allen hiervoor bedankt. We kijken uit naar het verslag en wensen jullie sterkte met het samenstellen ervan.

Geologie

Het Massif du Jura, ten noordwesten van de Alpen, ligt tussen de Rhône-bocht ten Westen van Chambéry in Frankrijk in het zuiden, de Doubs in het noordwesten en de benedenloop van de Aare in Zwitserland in het noordoosten. De Schwäbische Alb in Württemberg en de tot 657 meter hoge Fränkische Alb in Beieren vormen een geologische voortzetting van het Jura-plateau.

In de Jura-periode, zo'n 200-150 miljoen jaar geleden, lag een uitgestrekte zee waar nu het Jura-gebergte ligt. In die zee werden op de bodem dikke lagen sedimenten afgezet, die vooral bestaan uit kalkskeletjes van micro-organismen en de resten van grotere dieren als schelpen en ammonieten. Hier en daar werd op de zeebodem door indamping van het water in tropische tijden ook zout afgezet, dat vanaf de Romeinse tijd tot nu op talrijke plaatsen in de Jura wordt gewonnen, o.a. in Salins-les-Bains, dat zijn naam aan het zout (sel) heeft ontleend.

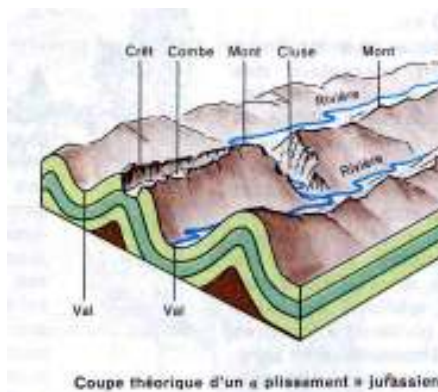
Van het begin van het Tertiair, zo'n 60 miljoen jaar geleden, tot in het voorlaatste tijdvak van het Tertiair, het Mioceen ca. 25 miljoen jaar geleden, werden deze lagen opgestuwd en omhooggetild tijdens de vorming van de Alpen.

De Jura zit dan als het ware klem tussen het Massif Central in het zuidwesten en de Vogezen in het noordwesten. Het oostelijk deel van de Jura (in Zwitserland en voor een kleiner deel in Frankrijk) wordt het meest geplooid en vormt dan ook het hoogste deel van het Jura-gebergte. Het middendeel, de plateaus, is in mindere mate geplooid; de lagen hellen hier dan ook nauwelijks. Ook het westelijk deel van de Jura is nauwelijks geplooid, maar de lagen hellen hier wel licht naar het westen.

Geomorfologie (het landschap)

De Jura kenmerkt zich door een aantal opvallende landschapsvormen.

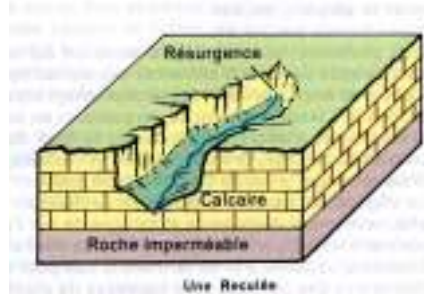

- Crêt = bergkam (of kruin), de scherpe rotswanden langs een combe;
- Combe = een vallei gevormd door erosie van gesteente tussen lagen die meer weerstand boden in de top van een anticlinale "mont";
- Mont = berg(rug);
- Cluse = een vallei in een anticlinaal, dwars op de "vaux" (meervoud van "val");
- Val = een vallei gevormd in een synclinaal.

Deze hebben hun ontstaan deels te danken aan de onderliggende geologie, sommige rivieren volgen bijv. netjes de geologische plooiestructuur van anticlinalen en sinclinalen. Maar er zijn ook rivieren en dalen die zich blijkbaar van de onderliggende geologie niet veel aantrekken. Sommige valleien bijv. staan haaks op andere rivierdalen. Die zijn goeddeels ontstaan doordat het gesteente boven ononderaardse rivieren, die zich natuurlijk van het oppervlaktereliëf aantrokken, maar juist de breuken

volgden, op de lange duur door erosie verdween en er zo een dwarsdal of “cluse” gevormd werd. Gletsjers modelleerden dat dal dan verder.

Typisch voor de Jura (en heel indrukwekkend) zijn dan nog de zg. reculées, soms ook (ten onrechte) cirques genaamd: een doodlopende vallei ontstaan door het vaak in een hoefijzervorm terugwijken van de rotswand onder invloed van een résurgence (karstbron) aan de voet van die rotswand. Een mooi voorbeeld hiervan is de Gorges du Flumen en de Cascade du Moulin d’Aval.

Tijdens de ijstijden tenslotte (het Pleistoceen van 2 miljoen tot 8 duizend jaar geleden) waren grote delen van de Jura bedekt met lokale gletsjers. Die gletsjers hebben uiteraard door hun erosie het landschap mede vorm gegeven. Ook hebben die gletsjers materiaal dat zij van elders meenamen achtergelaten, bijv. morenepuin en grote zwerfkeien op de plateaus.

Inventarisatie planten

Bijlage 1

Manuel Kneepkens en Annie Vos

Verantwoording, literatuurlijst en routebeschrijvingen bij de plantentabel.

Aster alpinus – foto AB

Botrychium lunaria – foto AB

Verantwoording:

De plantenlijst is als volgt tot stand gekomen.

Van de plantensoorten, die in het veld op habitus herkend zijn, zijn de namen genoteerd. Vaak wordt ter controle nog in het veld naar details gekeken om e.e.a. te checken. Bij twijfel wordt er gecontroleerd met behulp van 3 en 8a (zie geraadpleegde literatuur).

Zijn we niet zeker van de soort dan wordt dat materiaal meegenomen. Dat gebeurt ook met planten, die niet vaak of nog nooit gezien zijn en uiteraard ook de plantensoorten uit 'moeilijke' geslachten.

In de loop van dezelfde avond wordt het meegenomen materiaal gedetermineerd, vooral met behulp van 5 en 6. Regelmatig gebruiken we ook 8a en 8b. Soms wordt 2 geraadpleegd. Helaas is de gebruikte nomenclatuur van 2 verouderd. Meestal kan aan het meegebrachte materiaal een naam gegeven worden. Blijkt er onvoldoende of slecht materiaal meegenomen te zijn, dan wordt er geen naam genoteerd, maar wordt later opnieuw materiaal verzameld om tot een verantwoorde determinatie te komen. We hebben totaal 437 planten op naam gebracht. Wanneer een plantensoort onder verschillende wetenschappelijke namen bekend is, wordt als volgt gehandeld: komt de soort ook in Nederland voor en geldt hier een andere naam (7), dan is de plant opgenomen met de naam zoals die in de Flora Helvetica (5) staat. De wetenschappelijke naam uit 7 wordt dan als 2^e naam vermeld.

De Nederlandse namen in de 2^e kolom komen uit Heukels (7) of uit Lambinon/De Langhe (4) e.a. of zijn niet officieel maar verzonnen; in dit laatste geval staat de naam dan tussen haakjes. Soms is gekozen voor een Duitse naam uit 5, ook dan staat de naam tussen haakjes.

De getallen in de 3e kolom geven de datum of de data aan waarop de soort is gezien. Tijdens vergelijkbare reizen is door de samenstellers vaak gekozen om de soort alleen op die dag te vermelden, waarop de soort *de eerste keer* met zekerheid is gezien. Daardoor kan het idee postvatten, dat in het begin veel soorten waargenomen worden en dat er later minder soorten worden gezien. Dat geeft geen goede indruk van de soortenrijkdom en de vegetatie die tijdens de verschillende routes gezien wordt. Daarom is er voor gekozen om elke dag die soorten te noteren, die een redelijke afspiegeling zijn van de vegetatie die op die dag waargenomen is.

Er is dus niet getracht om op alle dagen alle soorten te noteren.

Om de gegevens overzichtelijk per soort te kunnen presenteren is deze keer bewust gekozen om de kolom met de 'familienamen' niet op te nemen.

Voorts is door de samenstellers van de plantenlijst dankbaar gebruik gemaakt van het materiaal, dat door anderen uit de groep meegenomen is, plantensoorten die we over het hoofd hebben gezien.

Bij de tabel is ook een korte beschrijving van de verschillende dagroutes toegevoegd, zodat bij een eventuele volgende reis een meer gericht gebruik van de tabel mogelijk is.

Reacties, op- of aanmerkingen kan altijd via

*Annie Vos tel.: 0598-618009 e-mail: arvosmit@planet.nl of met
Emanuel Kneepkens tel.: 0314-662958 e-mail: e.kneepkens@hccnet.nl*

Geraadpleegde literatuur:

1. Binz/Heitz - Schul- und Exkursionsflora für die Schweiz, 19e dr., 1990, Basel.
2. Bonnier, G./Layens G.de - Flore complète potative de la France, de la Suisse et de la Belgique, zj, Paris
3. Grey-Wilson, Chr. en M. Blamey - Bergflora van Europa, 2003, Baarn.
4. Lambinon/De Langhe e.a. , Flora van België, het Groothertogdom Luxemburg, Noord-Frankrijk en de aangrenzende gebieden, 3e dr., 1998, Meise.
5. Lauber, Konrad / Gerhart Wagner - Flora Helvetica, 2e dr., 1998, Bern.
6. Lauber, Konrad / Gerhart Wagner - Bestimmungsschlüssel zur Flora Helvetica, 2^e dr., 1998, Bern.
7. Meijden, R. van der - Heukels' Flora van Nederland, 23e dr., 2005, Groningen.
8. Rothmaler, W. - Exkursionsflora von Deutschland:
 - a- band 3: Gefässpflanzen: Atlasband, 19e dr., 1995, Stuttgart.
 - b- band 4: Gefässpflanzen: Kritischer Band, 10e dr., 2005, München.

Routebeschrijvingen:

Omschrijvingen van de wandelingen t.b.v. het lezen van de plantenlijst.

01 juli	Reisdag van Nijmegen naar Lamoura.
02 juli	Te voet vanuit hotel door Lamoura. In NO-richting onderlangs de Combe Arbey (1212m), daarna via Bois de Tresberruy naar de D 304 (1169 m). Verder via la Chaux Berthod (1135m) en een 'zij sprong' naar Grotte de Célery, naar Les Eterpets. Vanaf dat punt weer naar de D 304 en via de asfaltweg terug naar hotel.
03 juli	Per busje via Lajoux (bezoek aan "Maison du Parc") en Mijoux naar Col de la Faucille. Via een slingerende asfaltweg/ grindweg naar de telecommunicatiemast. Een sneller retour dan gepland vanwege het slechte weer via dezelfde weg naar parkeerterrein "La vieille Faucille".
04 juli	Per busje via St.Claude naar Valfin-lès-St.Claude (688m). Via asfaltweg na ± 1 km smal klimmend paadje op (739 m) en langs Sur la Côte/Sur les Bans (813m) richting les Prés de Valfin, dat niet bereikt wordt. Ongeveer dezelfde weg terug met als intermezzo een zwaar onweer.
05 juli	Per busje richting St.Claude en via le Rochefort en le Martinet naar (P) bij Usine Electrique. Wandeling langs de Gorges du Flumen tot aan de cascade en weer terug. Per busje naar Lac de Lamoura dat via een pad en houten vlonders helemaal rondgelopen is.
06 juli	Aanrijroute zoals op 03 juli. De asfaltweg is een klein stukje gevolgd en vrij snel de GR-route opgepikt. Onder stoeltjeslift door (1416m) in zuidelijke richting naar le Crozat (1484m) en vandaar naar Grand Montrond (1596m). In NO-richting naar Petit Montrond/telecommunicatiemast en daarna via grind-/asfaltweg weer naar parkeerterrein "La vieille Faucille".
07 juli	Per busje naar Mijoux, la Vattay naar (P) la Pointe Grand(1390m). Eerst via een breed pad door een vette weide en dan via een mooi smal en tamelijk steil pad naar La Dole. Langs het weerstation en dan weer naar beneden. Via bospad uiteindelijk weer terug in de vette weide en via dezelfde weg naar P.
08 juli	Reisdag van Lamoura naar Nijmegen.

Frankrijk /Jura; KNNV-plantenlijst: 1 t/m 8 juli 2007

Emanuel Kneepkens en Annie Vos

Latijnse naam	Nederlandse naam	Familienaam	Data
<i>Acer campestre</i>	Spaanse aak	Aceraceae	4,5
<i>Abies alba</i>	Zilverspar	Pinaceae	3
<i>Acer pseudoplatanus</i>	Gewone esdoorn	Aceraceae	3,5
<i>Achillea millefolium</i>	Duizendblad	Asteraceae	2
<i>Acinos alpinus</i>	(Alpensteentijm)	Lamiaceae	2,4,7
<i>Aconitum napellus</i>	Blauwe monnikskap	Ranunculaceae	7
<i>Aconitum vulparia</i>	Gele monnikskap	Ranunculaceae	3,7
<i>Adenostyles alliariae</i>	(Grijze klierstijl)	Asteraceae	3,7,6
<i>Adenostyles glabra</i>	(Kale klierstijl)	Asteraceae	5
<i>Aegopodium podagraria</i>	Zevenblad	Apiaceae	5
<i>Ajuga genevensis</i>	Harig zenegroen	Lamiaceae	2,3
<i>Ajuga reptans</i>	Kruipend zenegroen	Lamiaceae	2,7
<i>Alliaria petiolata</i>	Look-zonder-look	Brassicaceae	5
<i>Allium schoenoprasum</i>	Bieslook	Liliaceae	5
<i>Allium ursinum</i>	Daslook	Liliaceae	5
<i>Allium vineale</i>	Kraailook	Liliaceae	4
<i>Alnus glutinosa</i>	Zwarte els	Betulaceae	2
<i>Alnus incana</i>	Witte els	Betulaceae	5
<i>Anacamptis pyramidalis</i>	Hondskruid	Orchidaceae	4
<i>Anemone narcissiflora</i>	(Narcis-anemoon)	Ranunculaceae	7
<i>Angelica sylvestris</i>	Gewone engelwortel	Apiaceae	3,5
<i>Antennaria dioica</i>	Rozenkransje	Asteraceae	7
<i>Anthericum ramosum</i>	Vertakte graslelie	Liliaceae	4
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Gewoon reukgras	Poaceae	7
<i>Anthriscus sylvestris</i>	Fluitenkruid	Apiaceae	2
<i>Anthyllis vulneraria</i>	Wondklaver	Fabaceae	2,4
<i>Aquilegia atrata</i>	(Donkere akelei)	Ranunculaceae	7
<i>Aquilegia vulgaris</i>	Wilde akelei	Ranunculaceae	2,4,5,6
<i>Arabis alpina</i> ssp. <i>alpina</i>	(Alpenscheefkelk)	Brassicaceae	3,6
<i>Arabis hirsuta</i> ssp. <i>hirsuta</i>	Ruige scheefkelk	Brassicaceae	5,7
<i>Arabis nova</i>	(Rotsscheefkelk)	Brassicaceae	4,5
<i>Arabis turrita</i>	Torenscheefkelk	Brassicaceae	4
<i>Arenaria serpyllifolia</i>	Zandmuur	Caryophyllaceae	4
<i>Arnica montana</i>	Valkruid	Asteraceae	7
<i>Arrhenatherum elatius</i>	Glanshaver	Poaceae	2,7
<i>Arum maculatum</i>	Gevlekte aronskelk	Araceae	5
<i>Aruncus dioecus</i>	Geitenbaard	Rosaceae	3,5
<i>Asarum europaeum</i>	Mansoor	Aristolochiaceae	4,5
<i>Asperula cynanchica</i>	Kalkbedstro	Rubiaceae	2,4
<i>Asplenium ruta-muraria</i>	Muurvaren	Aspleniaceae	2

<i>Asplenium trichomanes</i>	Steenbreekvaren	Aspleniaceae	2
<i>Asplenium viride</i>	Groensteel	Aspleniaceae	3,5,7
<i>Aster alpinus</i>	(Alpenaster)	Asteraceae	6,7
<i>Aster bellidiastrum</i>	(Alpenmadelief)	Asteraceae	3
<i>Astrantia major</i>	Groot sterrenscherm	Apiaceae	2,3,5,7
<i>Athyrium filix-femina</i>	Wijfjesvaren	Athyriaceae	2
<i>Bartsia alpina</i>	(Alpenhelm)	Scrophulariaceae	3,7
<i>Bellis perennis</i>	Madeliefje	Asteraceae	2
<i>Berberis vulgaris</i>	Zuurbes	Berberidaceae	4
<i>Betula pendula</i>	Ruwe berk	Betulaceae	4
<i>Blysmus compressus</i>	Platte bies	Cyperaceae	2,4
<i>Botrychium lunaria</i>	Maanvaren	Ophioglossaceae	6,7
<i>Brachypodium pinnatum</i>	Gevinde kortsteel	Poaceae	4
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	Boskortsteel	Poaceae	2
<i>Briza media</i>	Beventjes	Poaceae	2,4,5,7
<i>Bromus benekenii</i>		Poaceae	4,5
<i>Bromus erectus</i> (HK: <i>Bromopsis erecta</i>)	Bergdravik	Poaceae	2,4
<i>Bromus ramosus</i> (Hk: <i>Bromopsis ramosa</i>)	Ruwe dravik	Poaceae	3
<i>Bupthalmum salicifolium</i>	Wilgkoeieoog	Asteraceae	4
<i>Bupleurum ranunculoides</i> ssp. <i>ranunculoides</i>		Apiaceae	7
<i>Buxus sempervirens</i>	Buxus	Buxaceae	4,5
<i>Caltha palustris</i>	Gewone dotterbloem	Ranunculaceae	2,4,5
<i>Campanula cochleariifolia</i>	(Elfenvingerhoedje)	Campanulaceae	2,3
<i>Campanula glomerata</i>	Kluwenklokje	Campanulaceae	2,4,7
<i>Campanula rapunculoides</i>	Akkerklokje	Campanulaceae	4
<i>Campanula rhomboidalis</i>	Bergklokje	Campanulaceae	2,7
<i>Campanula rotundifolia</i>	Grasklokje	Campanulaceae	2,4
<i>Campanula thyrsoides</i>	(Geel trosklokje)	Campanulaceae	7
<i>Campanula trachelium</i>	Ruig klokje	Campanulaceae	4,5,7
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	Herderstasje	Brassicaceae	2
<i>Cardamine flexuosa</i>	Bosveldkers	Brassicaceae	5
<i>Cardamine heptaphylla</i>	(Zevenbladige tandveldkers)	Brassicaceae	2,5,7
<i>Cardaminopsis arenosa</i>	Rozetsteenkers	Brassicaceae	2
<i>Carduus crispus</i>	Kruldistel	Asteraceae	2,5
<i>Carduus defloratus</i>	(Alpendistel)	Asteraceae	3,7
<i>Carex caryophyllea</i>	Voorjaarszegge	Cyperaceae	7
<i>Carex flacca</i>	Zeegroene zegge	Cyperaceae	2,4,7
<i>Carex flava</i> s.str.	Gele zegge	Cyperaceae	4,5
<i>Carex hirta</i>	Ruige zegge	Cyperaceae	2
<i>Carex lepidocarpa</i> (FH <i>flava</i> .aggr)	Schubzegge	Cyperaceae	5
<i>Carex nigra</i>	Zwarte zegge	Cyperaceae	2
<i>Carex ornithopoda</i>	Vogelpootzegge	Cyperaceae	2
<i>Carex ovalis</i>	Hazen zegge	Cyperaceae	2,5

<i>Carex pallescens</i>	Bleke zegge	Cyperaceae	2,7
<i>Carex panicea</i>	Blauwe zegge	Cyperaceae	4
<i>Carex paniculata</i>	Pluimzegge	Cyperaceae	4,5
<i>Carex remota</i>	IJle zegge	Cyperaceae	2,5
<i>Carex sempervirens</i>	(Altijdgroene zegge)	Cyperaceae	3,6
<i>Carex spicata</i>	Gewone bermzegge	Cyperaceae	2,4,5
<i>Carex sylvatica</i>	Boszegge	Cyperaceae	2,3,4,5,7
<i>Carlina acaulis</i>	(Zilverdistel)	Asteraceae	7
<i>Carpinus betulus</i>	Haagbeuk	Corylaceae	5
<i>Carum carvi</i>	Karwij	Apiaceae	2,7
<i>Centaurea jacea</i>	Knoopkruid	Asteraceae	2,4
<i>Centaurea montana</i>	Bergcentaurie	Asteraceae	2
<i>Centaurea scabiosa</i>	Grote centaurie	Asteraceae	2
<i>Centranthus ruber</i>	Rode spoorbloem	Valerianaceae	5
<i>Cerastium arvense</i>	Akkerhoornbloem	Caryophyllaceae	2
<i>Cerastium fontanum</i> ssp. <i>vulgare</i>	Gewone hoornbloem	Caryophyllaceae	2
<i>Chaerophyllum aureum</i>	Gouden ribzaad	Apiaceae	3
<i>Chaerophyllum hirsutum</i> s.str.	(Heggenribzaad)	Apiaceae	3
<i>Chelidonium majus</i>	Stinkende gouwe	Papaveraceae	4
<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	Brave hendrik	Chenopodiaceae	3,7
<i>Cicerbita alpina</i>	(Alpenmelksla)	Asteraceae	3
<i>Circaea lutetiana</i>	Groot heksenkruid	Onograceae	5
<i>Cirsium acaule</i>	Aarddistel	Asteraceae	2,3,4
<i>Cirsium arvense</i>	Akkerdistel	Asteraceae	3
<i>Cirsium eriophorum</i>	Wollige distel	Asteraceae	2
<i>Cirsium erisithales</i>	(Bleekgele vederdistel)	Asteraceae	3,7
<i>Cirsium oleraceum</i>	Moesdistel	Asteraceae	2
<i>Cirsium palustre</i>	Kale jonker	Asteraceae	4,5
<i>Cirsium rivulare</i>	(Oeverdistel)	Asteraceae	2,3
<i>Cirsium tuberosum</i>		Asteraceae	4
<i>Clematis vitalba</i>	Bosrank	Ranunculaceae	4
<i>Clinopodium vulgare</i>	Borstelkrans	Lamiaceae	4
<i>Coeloglossum viride</i> (Hk. <i>Dactylorhiza viride</i>)	Groene nachtorchis	Orchidaceae	2,3,4,6
<i>Colchicum autumnale</i>	Herfsttijloos	Liliaceae	2,5
<i>Convolvulus arvensis</i>	Akkerwinde	Convolvulaceae	4
<i>Conyza canadensis</i>	Canadese fijnstraal	Asteraceae	4
<i>Cornus mas</i>	Gele kornoelje	Cornaceae	4
<i>Cornus sanguinea</i>	Rode kornoelje	Cornaceae	4,5
<i>Corylus avellana</i>	Hazelaar	Corylaceae	2,5
<i>Cotoneaster integerrima</i> (Hk: <i>C.integerrimus</i>)	Wilde dwergmispel	Rosaceae	6,7
<i>Crataegus laevigata</i>	Tweestijlige meidoorn	Rosaceae	2
<i>Crataegus monogyna</i>	Eenstijlige meidoorn	Rosaceae	2
<i>Crepis biennis</i>	Groot streepzaad	Asteraceae	2,3

<i>Crocus albiflorus</i>	Bonte crocus	Iridaceae	7
<i>Cruciata laevipes</i>	Kruisbladwalstro	Rubiaceae	2,5,7
<i>Cuscuta epithymum</i>	Klein warkruid	Cuscutaceae	4
<i>Cyclamen purpurascens</i>	(Europese cycloam)	Primulaceae	5
<i>Cymbalaria muralis</i>	Muurleeuwenbek	Scrophulariaceae	4
<i>Cynosurus cristatus</i>	Kamgras	Poaceae	2,7
<i>Cystopteris fragilis</i>	Blaasvaren	Athyriaceae	2,3
<i>Dactylis glomerata</i>	Kroopaar	Poaceae	2
<i>Dactylorhiza fuchsii</i>	Bosorchis	Orchidaceae	2,3,4,5,6
<i>Dactylorhiza incarnata</i>	Vleeskleurige orchis	Orchidaceae	5
<i>Dactylorhiza maculata</i>	Gevlekte orchis	Orchidaceae	2
<i>Danthonia decumbens</i>	Tandjesgras	Poaceae	4
<i>Daphne mezereum</i>	Rood peperboompje	Thymelaeaceae	3,5,6,7
<i>Daucus carota</i>	Peen	Apiaceae	7
<i>Deschampsia caespitosa</i>	Ruwe smele	Poaceae	2
<i>Dianthus barbatus</i>	Duizendschoon	Caryophyllaceae	2
<i>Dianthus carthusianorum</i>	Kartuizer anjer	Caryophyllaceae	2,4,5
<i>Dianthus superbus</i>	Prachtanjer	Caryophyllaceae	5
<i>Dianthus sylvestris</i>	(Wilde tuinanjer)	Caryophyllaceae	4,7
<i>Digitalis lutea</i>	Geel vingerhoedskruid	Scrophulariaceae	3,5
<i>Draba aizoides</i>	(Geel hongerbloempje)	Brassicaceae	6,7
<i>Dryopteris filix-mas</i>	Mannetjesvaren	Aspidiaceae	2
<i>Epilobium angustifolium</i> (=Cham.a)	Wilgenroosje	Onagraceae	2
<i>Epipactis atrorubens</i>	Bruinrode wespenorchis	Orchidaceae	2,4,7
<i>Epipactis helleborine</i>	Brede wespenorchis	Orchidaceae	4
<i>Epipactis palustris</i>	Moeraswespenorchis	Orchidaceae	4
<i>Equisetum arvense</i>	Heermoes	Equisetaceae	5
<i>Erigeron alpinus</i>	(Alpenfijnstraal)	Asteraceae	5
<i>Erinus alpinus</i>	(Alpenbalsem)	Scrophulariaceae	2,3,7
<i>Eupatorium cannabinum</i>	Koninginnekruid	Asteraceae	4,5
<i>Euphorbia amygdaloides</i>	Amandelwolfsmelk	Euphorbiaceae	2,4,5
<i>Euphorbia cyparissias</i>	Cipreswolfsmelk	Euphorbiaceae	4
<i>Euphorbia dulcis</i> ssp. <i>purpurata</i>	(Zoete wolfsmelk)	Euphorbiaceae	3,5
<i>Euphorbia platyphyllos</i>	Brede wolfsmelk	Euphorbiaceae	3
<i>Euphrasia rostkoviana</i> (Hk: <i>E. officinalis</i>)	Beklierde ogentroost	Scrophulariaceae	2,4
<i>Euphrasia stricta</i>	Stijve ogentroost	Scrophulariaceae	5
<i>Fagus sylvatica</i>	Beuk	Fagaceae	2,3,4,5
<i>Festuca altissima</i>	Boszwenkgras	Poaceae	2,3
<i>Festuca gigantea</i>	Reuzenzwenkgras	Poaceae	5
<i>Festuca pratensis</i>	Beemdlangbloem	Poaceae	2
<i>Festuca rubra</i>	Rood zwenkgras	Poaceae	2
<i>Filipendula ulmaria</i>	Moerasspirea	Rosaceae	2,5
<i>Fragaria vesca</i>	Bosaardbei	Rosaceae	2
<i>Frangula alnus/Rhamnus frangula</i>	Sporkehout/Vuilboom	Rhamnaceae	4,7

<i>Fraxinus excelsior</i>	Es	Oleaceae	2,3,4,5
<i>Fumaria officinalis</i>	Gewone duivenkervel	Fumariaceae	6
<i>Galium aparine</i>	Kleefkruid	Rubiaceae	2
<i>Galium mollugo</i>	Glad walstro	Rubiaceae	2,4
<i>Galium odoratum</i>	Lievevrouwebedstro	Rubiaceae	2,7
<i>Galium pumilum</i>	Kalkwalstro	Rubiaceae	2
<i>Galium verum</i>	Geel walstro	Rubiaceae	4
<i>Genista pilosa</i>	Kruipbrem	Fabaceae	4
<i>Genista tinctoria</i>	Verfbrem	Fabaceae	4
<i>Gentiana cruciata</i>	Kruisbladgentiaan	Gentianaceae	4
<i>Gentiana lutea</i>	Gele gentiaan	Gentianaceae	2,7
<i>Gentiana verna</i>	(Voorjaarsgentiaan)	Gentianaceae	6,7
<i>Geranium columbinum</i>	Fijne ooievaarsbek	Geraniaceae	4
<i>Geranium molle</i>	Zachte ooievaarsbek	Geraniaceae	4
<i>Geranium pyrenaicum</i>	Bermooievaarsbek	Geraniaceae	2,4,7
<i>Geranium robertianum</i>	Robertskruid	Geraniaceae	2,3,4,5,7
<i>Geranium sylvaticum</i>	Bosooievaarsbek	Geraniaceae	2,6,7
<i>Geum reptans</i>	(Kruipend bergnagelkruid)	Rosaceae	2
<i>Geum rivale</i>	Knikkend nagelkruid	Rosaceae	2,3,4,5
<i>Geum urbanum</i>	Geel nagelkruid	Rosaceae	2
<i>Globularia cordifolia</i>	(Hartbladige kogelbloem)	Globulariaceae	3,6,7
<i>Globularia nudicaulis</i>	(Naaktstengelige kogelbloem)	Globulariaceae	4
<i>Globularia punctata</i>	Kogelbloem	Globulariaceae	4
<i>Gymnadenia conopsea</i>	Grote muggenorchi	Orchidaceae	2,3,4,5,6,7
<i>Gymnadenia odoratissima</i>	Welriekende muggenorchi	Orchidaceae	4,7
<i>Gymnocarpium robertianum</i>	Rechte driehoeksvaren	Aspidiaceae	3,5
<i>Hedera helix</i>	Klimop	Araliaceae	4,5
<i>Helianthemum nummularium</i>	Geel zonneroosje	Cistaceae	2,4,6
<i>Helleborus foetidus</i>	Stinkend nieskruid	Ranunculaceae	2,4,7
<i>Heracleum sphondylium</i>	Gewone berenklaauw	Apiaceae	2
<i>Hieracium lactucella</i>	Spits havikskruid	Asteraceae	2,6,7
<i>Hieracium murorum</i>	Muurhavikskruid	Asteraceae	2,3,5
<i>Hieracium pilosella</i>	Muizenoor	Asteraceae	4
<i>Hieracium villosum</i>	(Viltig havikskruid)	Asteraceae	3,6,7
<i>Hippocrepis comosa</i>	Paardenhoefklaver	Fabaceae	2,4
<i>Hippocrepis emerus</i>	Struikpaardenhoefklaver	Fabaceae	4
<i>Homogyne alpina</i>	(Alpenlattich)	Asteraceae	2,3,6,7
<i>Hordelymus europaeus</i>	Bosgerst	Poaceae	2,3,7
<i>Hypericum hirsutum</i>	Ruig hertshooi	Hypericaceae	4,5
<i>Hypericum maculatum ssp. maculatum</i>	Gevlekt hertshooi	Hypericaceae	7
<i>Hypericum perforatum</i>	Sint-Janskruid	Hypericaceae	4
<i>Hypericum richeri</i>		Hypericaceae	7
<i>Hypericum tetrapterum</i>	Gevleugeld hersthooi	Hypericaceae	2
<i>Ilex aquifolium</i>	Hulst	Aquifoliaceae	4
<i>Inula conyza</i>	Donderkruid	Asteraceae	4

<i>Juglans regia</i>	Okkernoot	Juglandaceae	4
<i>Juncus articulatus</i>	Zomprus	Juncaceae	4,5
<i>Juncus compressus</i>	Platte rus	Juncaceae	4
<i>Juncus effusus</i>	Pitrus	Juncaceae	4
<i>Juncus inflexus</i>	Zeegroene rus	Juncaceae	4,5
<i>Juncus tenuis</i>	Tengere rus	Juncaceae	5
<i>Juniperus communis</i>	Jeneverbes	Cupressaceae	2,3,4
<i>Juniperus communis</i> ssp. <i>nana</i>	(Dwergjeneverbes)	Cupressaceae	6
<i>Kernera saxatilis</i>	(Bolhauwtje)	Brassicaceae	6
<i>Knautia arvensis</i>	Beemdkroon	Dipsacaceae	2
<i>Knautia dipsacifolia</i>	Bergknautia	Dipsacaceae	2,3,5
<i>Koeleria pyramidata</i>	een Fakkelgras	Poaceae	2
<i>Laburnum anagyroides</i>	Goudenregen	Fabaceae	4,5,6
<i>Lactuca serriola</i>	Kompassla	Asteraceae	5
<i>Lamium galeobdolon</i> ssp. <i>galeob.</i>	Gele dovenetel	Lamiaceae	2
<i>Lamium maculatum</i>	Gevlekte dovenetel	Lamiaceae	4,5
<i>Lapsana communis</i>	Akkerkool	Asteraceae	3
<i>Laserpitium halleri</i>	(Haller's laserkruid)	Apiaceae	3
<i>Laserpitium latifolium</i>	Breed laserkruid	Apiaceae	3,4,5
<i>Lathyrus pratensis</i>	Veldlathyrus	Fabaceae	2,4
<i>Lathyrus vernus</i>	Voorjaarslathyrus	Fabaceae	2
<i>Leontodon hispidus</i>	Ruige leeuwentand	Asteraceae	3,7
<i>Leontodon saxatilis</i>	Kleine leeuwentand	Asteraceae	4
<i>Leucanthemum vulgare</i>	Gewone margriet	Asteraceae	2,4,5
<i>Ligustrum vulgare</i>	Wilde liguster	Oleaceae	4
<i>Lilium martagon</i>	Turkse lelie	Liliaceae	3,7
<i>Linaria vulgaris</i>	Vlasbekje	Scrophulariaceae	3
<i>Linum catharticum</i>	Geelhartje	Linaceae	2,4,7
<i>Listera ovata</i> (Hk. = <i>Neottia ovata</i>)	Grote keverorchis	Orchidaceae	2,4
<i>Lonicera alpigena</i>	(Alpenkamperfoelie)	Caprifoliaceae	6,7
<i>Lonicera xylosteum</i>	Rode kamperfoelie	Caprifoliaceae	2,3,5
<i>Lotus corniculatus</i>	Gewone rolklaver	Fabaceae	2
<i>Lotus maritimus/ Tetragonolobus</i> m.	Hauwklaver	Fabaceae	4
<i>Lunaria rediviva</i>	Wilde judaspenning	Brassicaceae	5
<i>Luzula multiflora</i>	Veelbloemige veldbies	Juncaceae	2
<i>Luzula spicata</i>	(Aarveldbies)	Juncaceae	6
<i>Luzula sylvatica</i>	Grote veldbies	Juncaceae	2,3,7
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	Echte koekoeksbloem	Caryophyllaceae	4,5
<i>Maianthemum bifolium</i>	Dalkruid	Liliaceae	3
<i>Medicago lupulina</i>	Hopklaver	Fabaceae	2
<i>Medicago sativa</i>	Luzerne	Fabaceae	3
<i>Melampyrum sylvaticum</i>	(Boshengel)	Scrophulariaceae	3,7
<i>Melica ciliata</i>	Wimperparelgras	Poaceae	4
<i>Melica nutans</i>	Knikkend parelgras	Poaceae	3,5
<i>Mentha aquatica</i>	Watermunt	Lamiaceae	4

<i>Mentha longifolia</i>	Hertsmunt	Lamiaceae	5
<i>Menyanthes trifoliata</i>	Waterdrieblad	Menyanthaceae	5
<i>Mercurialis perennis</i>	Bosbingelkruid	Euphorbiaceae	2,5
<i>Milium effusum</i>	Bosgierstgras	Poaceae	2,6
<i>Moehringia muscosa</i>	(Moos-Nabelmiere)	Caryophyllaceae	2,3
<i>Molinea caerulea</i>	Pijpenstrootje	Poaceae	4
<i>Monotropa hypopitys</i>	Stofzaad	Monotropaceae	2,5
<i>Mycelis muralis</i>	Muursla	Asteraceae	2,3,5
<i>Myosotis alpestris</i>	(Alpenvergeet-mij-nietje)	Boraginaceae	6,7
<i>Neottia nidus-avis</i>	Vogelnestje	Orchidaceae	2,3
<i>Nigritella nigra</i>	(Zwarte vanilleorchis)	Orchidaceae	3,4,6
<i>Onobrychis viciifolia</i>	Esparcette	Fabaceae	3
<i>Ononis repens</i>	Kruipend stalkruid	Fabaceae	4
<i>Orchis ustulata</i> (Hk. <i>Neottia ustulata</i>)	Aangebrande orchis	Orchidaceae	4
<i>Origanum vulgare</i>	Wilde marjolein	Lamiaceae	2,4,5
<i>Orobanche alba</i>	Tijmbremraap	Orobanchaceae	2
<i>Orobanche caryophyllacea</i>	Walstrobremraap	Orobanchaceae	2,3
<i>Orobanche gracilis</i>	Bloedrode bremraap	Orobanchaceae	4
<i>Orobanche minor</i>	Klavervreter	Orobanchaceae	7
<i>Orthilia secunda</i>	Eenzijdig wintergroen	Pyrolaceae	2
<i>Oxalis acetosella</i>	Witte klaverzuring	Oxalidaceae	2
<i>Papaver argemone</i>	Ruige klaproos	Papaveraceae	4
<i>Paris quadrifolia</i>	Eenbes	Liliaceae	2,3,4,5
<i>Parnassia palustris</i>	Parnassia	Saxifragaceae	4,5
<i>Pastinaca sativa</i>	Pastinaak	Apiaceae	4
<i>Petasites hybridus</i>	Groot hoefblad	Asteraceae	3,6,7
<i>Phegopteris connectilis</i>	Smalle beukvaren	Thelypteridaceae	3
<i>Phleum pratense</i>	Timoteegras	Poaceae	2
<i>Phleum rhaeticum</i>	(Rhaetisch doddegras)	Poaceae	6
<i>Phragmites australis</i>	Riet	Poaceae	4
<i>Phyllitis scolopendrium</i>	Tongvaren	Aspleniaceae	5
<i>Phyteuma orbiculare</i>	(Bolrapunzel)	Campanulaceae	2
<i>Phyteuma spicatum</i>	Witte rapunzel	Campanulaceae	2,5,7
<i>Picea abies</i>	Fijnspar	Pinaceae	5
<i>Picris hieracioides</i>	Echt bitterkruid	Asteraceae	4
<i>Pimpinella major</i>	Grote bevernel	Apiaceae	2,4,7
<i>Pimpinella saxifraga</i>	Kleine bevernel	Apiaceae	4
<i>Pinguicula vulgaris</i>	Vetblad	Lentibulariaceae	4
<i>Pinus nigra</i>	Zwarte den	Pinaceae	4
<i>Pinus sylvestris</i>	Grove den	Pinaceae	4
<i>Plantago lanceolata</i>	Smalle weegbree	Plantaginaceae	3
<i>Plantago major</i>	Grote weegbree	Plantaginaceae	2
<i>Plantago media</i>	Ruige weegbree	Plantaginaceae	2
<i>Platanthera bifolia</i>	Welriekende nachtorchis	Orchidaceae	2,3,4
<i>Poa nemoralis</i>	Schaduwgras	Poaceae	5

<i>Poa pratensis</i>	Veldbeemdgras	Poaceae	3
<i>Poa trivialis</i> ssp. <i>trivialis</i>	Ruw beemdgras	Poaceae	2
<i>Polygala alpestris</i>	(Bergvleugeltjesbloem)	Polygalaceae	6,7
<i>Polygala vulgaris</i>	Gewone vleugeltjesbloem	Polygalaceae	2,3,4,5
<i>Polygonatum verticillatum</i>	Kranssalomonszegel	Liliaceae	2,3,5
<i>Polygonum bistorta</i>	Adderwortel	Polygonaceae	2
<i>Polygonum viviparum</i>	(Levendbarende duizendknoop)	Polygonaceae	3
<i>Polystichum aculeatum</i>	Stijve naaldvaren	Aspidiaceae	2,5
<i>Polystichum lonchitis</i>	Lansvaren	Aspidiaceae	3,5,7
<i>Populus tremula</i>	Ratelpopulier	Salicaceae	4
<i>Potentilla erecta</i>	Tormentil	Rosaceae	2,4
<i>Potentilla palustris</i> (Hk. <i>Comarum</i> p.)	Wateraardbei	Rosaceae	4
<i>Prenanthes purpurea</i>	(Hazensla)	Asteraceae	2,3,5,7
<i>Primula elatior</i>	Slanke sleutelbloem	Primulaceae	2,3,5,7
<i>Primula veris</i>	Gulden sleutelbloem	Primulaceae	2
<i>Prunella grandiflora</i>	Grote brunel	Lamiaceae	4
<i>Prunella vulgaris</i>	Gewone brunel	Lamiaceae	2,5
<i>Prunus mahaleb</i>	Weichselboom	Rosaceae	4
<i>Prunus spinosa</i>	Sleedoorn	Rosaceae	4
<i>Pteridium aquilinum</i>	Adelaarsvaren	Dennstaedtiaceae	4
<i>Pulsatilla alpina</i> ssp. <i>apiifolia</i>	(Gele alpenanemoon)	Ranunculaceae	3,7
<i>Pyrola minor</i>	Klein wintergroen	Pyrolaceae	2
<i>Quercus petraea</i>	Wintereik	Fagaceae	4
<i>Quercus robur</i>	Zomereik	Fagaceae	4
<i>Ranunculus aconitifolius</i>	(Monnikskapranonkel)	Ranunculaceae	2
<i>Ranunculus lanuginosus</i>	(Wollige boterbloem)	Ranunculaceae	3,7
<i>Ranunculus platanifolius</i>		Ranunculaceae	3,7
<i>Ranunculus repens</i>	Kruipende boterbloem	Ranunculaceae	7
<i>Reseda lutea</i>	Wilde reseda	Resedaceae	2,3,4,5
<i>Rhamnus cathartica</i>	Wegedoorn	Rhamnaceae	5
<i>Rhinanthus angustifolius</i>	Grote ratelaar	Scrophulariaceae	2,3,4,5,6,7
<i>Rhinanthus alectorolophus</i>	Harige ratelaar	Scrophulariaceae	2
<i>Rhinanthus minor</i>	Kleine ratelaar	Scrophulariaceae	2,7
<i>Ribes alpinum</i>	Alpenbes	Grossulariaceae	2
<i>Rosa canina</i>	Hondsroos	Rosaceae	6
<i>Rosa pendulina</i>	(Alpen-Hagrose)	Rosaceae	2,3
<i>Rubus fruticosus</i>	Gewone braam	Rosaceae	4
<i>Rubus idaeus</i>	Framboos	Rosaceae	7
<i>Rumex acetosa</i>	Veldzuring	Polygonaceae	2
<i>Rumex alpestris</i>	(Bergzuring)	Polygonaceae	3,7
<i>Rumex obtusifolius</i>	Ridderzuring	Polygonaceae	3
<i>Rumex scutatus</i>	Spaanse zuring	Polygonaceae	3
<i>Salix alba</i>	Schietwilg	Salicaceae	3
<i>Salix caprea</i>	Boswilg	Salicaceae	5

<i>Salix fragilis</i>	Kraakwilg	Salicaceae	5
<i>Salix purpurea</i>	Bittere wilg	Salicaceae	5
<i>Salix triandra</i>	Amandelwilg	Salicaceae	5
<i>Salix viminalis</i>	Katwilg	Salicaceae	5
<i>Salvia pratensis</i>	Veldsalie	Lamiaceae	2,4
<i>Sambucus ebulus</i>	Kruidvlier	Caprifoliaceae	2
<i>Sambucus nigra</i>	Gewone vlier	Caprifoliaceae	3,4,5
<i>Sambucus racemosa</i>	Trosvlier	Caprifoliaceae	2
<i>Sanguisorba minor</i>	Kleine pimpernel	Rosaceae	2
<i>Sanguisorba officinalis</i>	Grote pimpernel	Rosaceae	4,5
<i>Sanicula europaea</i>	Heelkruid	Apiaceae	2,3,4,5
<i>Saponaria ocymoides</i>	(Rotszeepkruid)	Caryophyllaceae	4
<i>Saxifraga paniculata</i>	(Pluimsteenbreek)	Saxifragaceae	7
<i>Saxifraga rotundifolia</i>	(Ronde steenbreek)	Saxifragaceae	2,3,5,7
<i>Scabiosa columbaria</i>	Duifkruid	Dipsacaceae	2,4,5
<i>Scrophularia nodosa</i>	Knopig helmkruid	Scrophulariaceae	2
<i>Securigera varia (=Coronilla varia)</i>	Bont kroonkruid	Fabaceae	4
<i>Sedum acre</i>	Muurpeper	Crassulaceae	7
<i>Sedum album</i>	Wit vetkruid	Crassulaceae	2,4
<i>Sedum atratum</i>	(Donker vetkruid)	Crassulaceae	3,7
<i>Sedum sexangulare</i>	Zacht vetkruid	Crassulaceae	2,4
<i>Selaginella selaginoides</i>	(Stekelige mosvaren)	Selaginellaceae	7
<i>Seseli libanotis</i>	Hertswortel	Apiaceae	4,7
<i>Sesleria caerulea</i>	Blauwgras	Poaceae	2,3,4,5,7
<i>Silaum silaus</i>	Weidekervel	Apiaceae	4
<i>Silene dioica</i>	Dagkoekoeksbloem	Caryophyllaceae	2,7
<i>Silene nutans</i>	Nachtsilene	Caryophyllaceae	2,4,7
<i>Silene vulgaris</i>	Blaassilene	Caryophyllaceae	2
<i>Solidago gigantea</i>	Late guldenroede	Asteraceae	2
<i>Solidago virgaurea</i>	Echte guldenroede	Asteraceae	2,7
<i>Sonchus oleraceus</i>	Gewone melkdistel	Asteraceae	3
<i>Sorbus aria</i>	Meelbes	Rosaceae	3
<i>Sorbus aucuparia</i>	Wilde lijsterbes	Rosaceae	2
<i>Sorbus x latifolia</i>	Brede lijsterbes	Rosaceae	3
<i>Stachys alpina</i>	Alpenandoorn	Lamiaceae	4,5,7
<i>Stachys officinalis</i>	Betonie	Lamiaceae	4
<i>Stachys recta</i>	Bergandoorn	Lamiaceae	4
<i>Stachys sylvaticus</i>	Bosandoorn	Lamiaceae	4
<i>Stellaria graminea</i>	Grasmuur	Caryophyllaceae	2
<i>Stellaria nemorum</i>	Bosmuur	Caryophyllaceae	3
<i>Succisa pratensis</i>	Blauwe knoop	Dipsacaceae	4
<i>Taraxacum officinale</i>	Paardenbloem	Asteraceae	3
<i>Teucrium chamaedrys</i>	Echte gamander	Lamiaceae	2,4
<i>Teucrium montanum</i>	Berggamander	Lamiaceae	4
<i>Teucrium scorodonia</i>	Valse salie	Lamiaceae	2,4

<i>Thalictrum aquilegifolium</i>	Akeleiruit	Ranunculaceae	3,7
<i>Thalictrum minus</i>	Kleine ruit	Ranunculaceae	2
<i>Thesium alpinum</i>	Alpenbergvlas	Santalaceae	4,6,7
<i>Thesium pyrenaicum</i>	Weidebergvlas	Santalaceae	2,4,7
<i>Thlaspi montanum</i>	Bergboerenkers	Brassicaceae	6,7
<i>Thymus serpyllum</i>	Kleine tijm	Lamiaceae	2,6,7
<i>Tilia cordata</i>	Winterlinde	Tiliaceae	4
<i>Tofieldia calyculata</i>	(Bieslelie)	Liliaceae	4
<i>Tragopogon pratensis</i> ssp. <i>pratensis</i>	Gele morgenster	Asteraceae	2
<i>Traunsteinera globosa</i>	(Kogelorchis)	Orchidaceae	3,6,7
<i>Trifolium dubium</i>	Kleine klaver	Fabaceae	2
<i>Trifolium medium</i>	Bochtige klaver	Fabaceae	4
<i>Trifolium montanum</i>	Bergklaver	Fabaceae	2,6
<i>Trifolium pratense</i>	Rode klaver	Fabaceae	2
<i>Trifolium repens</i>	Witte klaver	Fabaceae	2
<i>Trollius europaeus</i>	(Trollius)	Ranunculaceae	2,3,7
<i>Tussilago farfara</i>	Klein hoefblad	Asteraceae	7
<i>Urtica dioica</i>	Grote brandnetel	Urticaceae	4,5
<i>Urtica urens</i>	Kleine brandnetel	Urticaceae	2
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Blauwe bosbes	Ericaceae	2
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	Rode bosbes	Ericaceae	3
<i>Valeriana dioica</i>	Kleine valeriaan	Valerianaceae	4,5
<i>Valeriana montana</i>	(Bergvaleriaan)	Valerianaceae	2,3,7
<i>Valeriana officinalis</i>	Echte valeriaan	Valerianaceae	2
<i>Valeriana tripteris</i>	(Driedelige valeriaan)	Valerianaceae	2
<i>Veratrum album</i> (s. str.)	(Dodenwaard)	Liliaceae	3,7
<i>Verbascum lychnitis</i>	Melige toorts	Scrophulariaceae	5
<i>Verbascum nigrum</i>	Zwarte toorts	Scrophulariaceae	3,4
<i>Verbascum thapsus</i>	Koningskaars	Scrophulariaceae	4,5
<i>Verbena officinalis</i>	IJzerhard	Verbenaceae	2,4
<i>Veronica beccabunga</i>	Beekpunge	Scrophulariaceae	2
<i>Veronica chamaedrys</i>	Gewone ereprijs	Scrophulariaceae	7
<i>Veronica fruticulosa</i>		Scrophulariaceae	2
<i>Veronica officinalis</i>	Mannetjesereprijs	Scrophulariaceae	4,6,7
<i>Veronica teucrium</i>	Brede ereprijs	Scrophulariaceae	2,6
<i>Veronica urticifolia</i>	(Netelereprijs)	Scrophulariaceae	2,3,5,7
<i>Viburnum lantana</i>	Wollige sneeuwbal	Caprifoliaceae	2,4
<i>Viburnum opulus</i>	Gelderse roos	Caprifoliaceae	4
<i>Vicia cracca</i>	Vogelwikke	Fabaceae	2,4
<i>Vicia hirsuta</i>	Ringelwikke	Fabaceae	4
<i>Vicia sativa</i> ssp. <i>angustifolia</i> (Hk. = <i>nigra</i>)	Smalle wikke	Fabaceae	2
<i>Vicia sepium</i>	Heggenwikke	Fabaceae	2
<i>Vinca minor</i>	Kleine maagdenpalm	Apocynaceae	2
<i>Vincetoxicum hirsutinaria</i>	Engbloem	Asclepiadaceae	4

Inventarisatie vogels

Bijlage 2

Margriet Maan

	2 juli	3 juli	4 juli	5 juli	6 juli	7 juli
Boerenzwaluw				+		
Boomklever					G	
Boomkruiper					G	
Boomleeuwerik						+
Boompiper					+	+
Buizerd	+			+		
Cirlgors			+			
Ekster			+			+
Europese kanarie		+			+G	+
Fitis			+			
Fuut					G	
Geelgors	+	+				
Gekraagde roodstaart	+	+				
Gele kwikstaart			+			
Gierzwaluw		+			G	
Glanskop			+			+
Goudhaantje	+					
Goudvink		+				
Groene specht			+		G	
Groenling		+		+	+G	
Grote gele kwikstaart				+		+
Heggenmus					+	
Huismus					G>50	
Huiszwaluw	+	+	+		+G	
Knobbelzwaan					G	
Koolmees	+	+			G	
Krakeend					G	
Kruisbek						+
Kuifmees	+				G	+
Matkop			+			+
Meerkoet				+		
Merel					G	
Middelste zaagbek					G	
Oeverzwaluw			+			
Pimpelmees					+G	+
Putter	+	+			+G	
Raaf			+		G	+
Reiger				+		
Roodborst	+			+	+	+
Sperwer			+			
Tjif tjaf		+	+			+
Tortelduif					G	
Veldleeuwerik						+
Vink	+		+		+G	+
Vlaamse gaai	+				+	
Vuurgoudhaan				+	G	
Waterpiper						+
Wespendief						+
Wilde eend					G	
Winterkoning		+	+		+	

Witte kwikstaart	+	+	+			
Zanglijster	+					
Zilvermeeuw					G	
Zwarte kraai				+	+G	+
Zwarte mees	+			+	+	+
Zwarte roodstaart	+	+	+		G	
Zwarte specht				+		
Zwarte wouw				+	G>10!	
Zwartkop	+	+		+	+G	

G betekent dat de vogel in Genève is gezien.
 Dank aan alle waarnemers, in het bijzonder Geoske Sanders.

Inventarisatie vlinders en insecten

Bijlage 3

Geoske Sanders

Insecten

Door het vaak regenachtige en vrij koude weer zijn relatief weinig insecten waargenomen.

Dagvlinders

<u>Nederlandse naam</u>	<u>wetensch. naam</u>	<u>datum waarneming</u>
Zwartsprietdikkopje	<i>Thymelicus lineola</i>	4-7
Groot geaderd witje	<i>Aporia crataegi</i>	4-7
Groot koolwitje	<i>Pieris brassicae</i>	7-7
Klein koolwitje	<i>Pieris rapae</i>	6-7, 7-7
Klein geaderd witje	<i>Pieris napi</i>	6-7, 7-7
Eikenpage	<i>Neozephyrus quercus</i>	7-7
Boomblauwtje	<i>Celastrina argiolus</i>	4-7
Klaverblauwtje	<i>Polyommatus semiargus</i>	7-7
Dagpauwoog	<i>Inachis io</i>	7-7
(Atalanta	<i>Vanessa atalanta</i>	???)
Kleine vos	<i>Aglais urticae</i>	7-7
Grote vos	<i>Nymphalis polychlorus</i>	7-7
Gehakelde aurelia	<i>Polygonia c-album</i>	7-7
Grote parelmoervlinder	<i>Argynnis aglaja</i>	4-7
Bosparelmoervlinder	<i>Melitaea athalia</i>	2-7
Dambordje	<i>Melanargia galathea</i>	4-7
Grote erebia	<i>Erebia euryale</i>	4-7
Koevinkje	<i>Aphantopus hyperantus</i>	4-7

Nachtvlinders

Sint-jansvlinder	<i>Zygaena filipendulae</i>	4-7
Rouwspanner	<i>Odezia atrata</i>	2-7, 4-7, 7-7
Kolibrievlinder	<i>Macroglossum stellatarum</i>	2-7, 4-7

Sprinkhanen

<u>Nederlandse naam</u>	<u>wetensch. naam</u>	<u>datum waarneming</u>
Dikbuiksprinkhaan	<i>Polysarcus denticauda</i>	7-7
Veldkrekel	<i>Gryllus campestris</i>	4-7
Boskrekel	<i>Nemobius sylvestris</i>	4-7
Groene bergsprinkhaan	<i>Miramella alpina (subalpina)</i>	7-7
Gouden sprinkhaan	<i>Chrysochraon dispar</i>	4-7
Wekkertje	<i>Omocestus viridulus</i>	4-7, 7-7
Negertje	<i>Omocestus rufipes</i>	7-7
Laddersprinkhaan	<i>Stauroderus scalaris</i>	4-7, 7-7

Inventarisatie zoogdieren

Bijlage 4

Geoske Sanders

<u>Nederlandse naam</u>	<u>wetensch. naam</u>	<u>datum waarneming</u>
Mol (dood ex.)	<i>Talpa europaea</i>	7-7
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	6-7
Siberische grondeekhoorn	<i>Tamias sibiricus</i>	6-7
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	7-7
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	?
Gems	<i>Rupicapra rupicapra</i>	7-7

Inventarisatie mossen

Bijlage 5

Margriet Bekking

Voor een enthousiast "mossoloog" als ik ben, is er in de Jura veel moois te beleven en te ontdekken. Allereerst vanwege het kalkgesteente met kalkminnende mossoorten die in Nederland doorgaans zeldzaam zijn of niet voorkomen, vervolgens vanwege de vochtige kloofdalen waar de mossen als gordijnen aan de bomen hingen (Gorge du Flumen) en ook omdat de excursies op een hoogte van ca. 500 – 1.600 mtr plaatsvonden. Naast de mossen die in het veld gemakkelijk te herkennen zijn, zoals bijv. het fraaie Kammos (*Ctenidium molluscum*), heb ik materiaal verzameld voor verdere determinatie met binoculair en microscoop. Zo is het toch een hele lijst geworden met mooie soorten er bij.

MOSSENLIJST	JURA-REIS 1t/m 8 juli 2007	2-jul	3-jul	4-jul	5-jul	6-jul	7-jul
Bladmossen							
<i>Amblystegium serpens</i>	Gewoon pluisdraadmos	X	X				X
<i>Anomodon attenuatus</i>	Klein touwtjesmos		X				
<i>Anomodon viticulosus</i>	Groot touwtjesmos	X		X			
<i>Atrichum tenellum</i>	Klein rimpelmos	X	X	X	X		
<i>Atrichum undulatum</i>	Groot rimpelmos	X	X	X	X		X
<i>Aulacomnium androgynum</i>	Gewoon knopjesmos	X					
<i>Barbula convoluta</i>	Gewoon smaragdsteeltje	X		X	X		
<i>Barbula unguiculata</i>	Kleismaragdsteeltje		X				
<i>Brachythecium rutabulum</i>	Gewoon dikkopmos	X	X	X	X		X
<i>Brachythecium salebrosum</i>	Glad dikkopmos	X					
<i>Bryoerythrophyllum recurvirostre</i>	Oranjesteeltje	X					
<i>Bryum argenteum</i>	Zilvermos			X			
<i>Bryum capillare</i>	Gedraaid knikmos	X	X	X	X		X
<i>Bryum elegans</i>	Sierlijk knikmos		X				X
<i>Bryum pseudotriquetrum</i>	Veenknikmos				X		
<i>Calliergonella cuspidata</i>	Gewoon puntmos	X		X	X		
<i>Campylium halleri</i>	Goldschlaafmoos		X				
<i>Campylophyllum calcareum</i>	Dwerggoudmos			X	X		X
<i>Ceratodon purpureus</i>	Gewoon purpersteeltje	X	X	X	X		X
<i>Climacium dendroides</i>	Boompjesmos	X		X	X		X
<i>Cratoneuron filicinum</i>	Gewoon diknerfmos	X					
<i>Ctenidium molluscum</i>	Kammos	X	X	X	X		X
<i>Dicranella heteromalla</i>	Gewoon plujsjesmos		X	X			X
<i>Dicranoweissia cirrata</i>	Gewoon sikkelsterretje				X		X
<i>Dicranum scoparium</i>	Gewoon gaffeltandmos	X	X	X	X		X
<i>Dicranum majus</i>	Groot gaffeltandmos		X				
<i>Didymodon ferrugineus</i>	Hakig dubbeltandmos	X	X	X			
<i>Didymodon vinealis</i>	Muurdubbeltandmos	X	X				
<i>Ditrichum flexicaule</i>	Kalksmaltandmos	X	X				
<i>Encalypta streptocarpa</i>	Groot klokhoedje	X	X	X	X		X
<i>Entodon connicus</i>	Cilindermos	X	X				X

Bladmossen	JURA-REIS 1t/m 8 juli 2007	2-jul	3-jul	4-jul	5-jul	6-jul	7-jul
Eurhynchium striatum	Geplooid snavelmos	X		X	X		X
Fissidens adianthoides	Groot vedermos		X		X	X	
Fissidens bryoides	Gezoomd vedermos	X	X		X		X
Funaria hygrometrica	Gewoon krulmos	X					
Grimmia pulvinata	Gewoon muisjesmos			X			
Homalothecium sericeum	Gewoon zijdemos	X		X			
Hylocomium splendens	Glanzend etagemos	X	X	X	X		X
Hypnum cupressiforme	Gesnaveld klauwtjesmos	X	X	X	X		X
Isothecium alopecuroides	Recht palmpjesmos	X					
Isothecium myosuroides	Knikkend palmpjesmos	X					X
Leucodon sciuroides	Eekhoortjesmos	X	X	X	X		X
Loeskeobryum brevirostre	Grof etagemos		X		X		X
Mnium hornum	Gewoon sterrenmos		X				X
Neckera complanata	Glad kringmos			X	X		
Neckera crispa	Groot kringmos	X		X	X		X
Orthothecium rufescens	Rood rotswandmos	X					
Orthotrichum affine	Gewone haarmuts	X	X	X	X		X
Orthotrichum anomalum	Gesteelde haarmuts			X			
Philonotis fontana	Beekstaartjesmos			X	X		
Plagiomnium affine	Rond boogsterrenmos	X	X	X	X		X
Plagiomnium undulatum	Gerimpeld boogsterrenmos	X	X	X	X		X
Plagiothecium laetum	Krom platmos	X					
Plagiothecium denticulatum	Glanzend platmos						X
Plagiothecium undulatum	Gerimpeld platmos						X
Pleurochaete squarrosa	Hakig kronkelbladmos	X	X	X	X		X
Pleurozium schreberi	Bronsmos	X					
Pogonatum aloides	Gewone viltmuts	X					
Pohlia cruda	Glanzend peermos		X				
Pohlia nutans	Gewoon peermos	X	X		X		
Polytrichum alpinum	Berghaarmos	X	X				
Polytrichum formosum	Fraai haarmos	X	X				X
Pseudoleskeella nervosa	Smal koordjesmos						X
Pseudoscleropodium purum	Groot laddermos	X	X	X	X		X
Pterogonium gracile	Vogelpootmos						X
Rhizomnium punctatum	Gewoon viltsterrenmos	X	X		X		
Rhodobryum roseum	Rozetmos			X			
Rhytidiadelphus loreus	Riempjesmos	X	X		X		X
Rhytidiadelphus squarrosus	Gewoon haakmos	X	X	X	X		X
Rhytidiadelphus triquetrus	Pluimstaartmos	X	X	X	X		X
Rhytidium rugosum	Buizerdmos			X			X
Sanionia uncinata	Geplooid sikkelmos		X				
Schystidium crassipilum	Muurachterlichtmos	X	X	X	X		X
Syntrichia papillosa	Knikkersterretje	X					
Tetraphis pellucida	Viertandmos	X	X				
Thamnobryum alopecurum	Struikmos	X	X		X		
Thuidium tamariscinum	Gewoon thujamos	X		X	X		
Tortella tortuosa	Gerimpeld kronkelbladmos	X					X

Bladmossen	JURA-REIS 1t/m 8 juli 2007	2-jul	3-jul	4-jul	5-jul	6-jul	7-jul
Tortula muralis	Gewoon muursterretje	X	X	X			X
Tortula lanceola	Kalkkleimos		X				
Ulota crispa	Trompetkroesmos	X		X	X		X
Levermossen							
Apometzgeria pubescens	Rotsvorkje	X					
Barbilophozia attenuata	Steil tandmos		X				
Barbilophozia hatcherii	Gestekeld tandmos		X				X
Blepharostoma trichophyllum	Wimpertjesmos						X
Calypogeia muelleriana	Gaaf buidemos		X				
Cephalozia bicuspidata	Gewoon maanmos				X		
Chiloscyphus polyanthos	Lippenmos	X	X		X		
Conocephalum conicum	Kegelmos				X		
Frullania dilatata	Helmroestmos	X		X	X		X
Frullania tamarisci	Flesjesroestmos				X		
Jungermannia gracillima	Lichtrandmos		X				
Leiocolea bantriensis	Klein gladkelkje		X	X			
Lejeunia cavifolia	Gewoon tuitmos				X		
Lepidozia reptans	Neptunusmos	X					
Lophocolea bidentata	Gewoon kantmos		X		X		
Lophocolea heterophylla	Gedrongen kantmos		X				
Lophozia ventricosa	Trapmos		X				
Lunularia cruciata	Halvemaantjesmos					X	
Metzgeria fruticulosa	Blauw boomvorkje		X				
Metzgeria furcata	Bleek boomvorkje		X		X		
Pellia epiphylla	Gewoon plakkaatmos	X	X	X			
Pellia endivifolia	Gekroesd plakkaatmos				X	X	
Plagiochila asplenoides	Groot varentjesmos	X	X		X		X
Plagiochila porelloides	Klein varentjesmos				X		
Porella platyphylla	Gewoon pelsmos	X		X	X		X
Preissia quadrata	Vierkantsmos				X	X	
Ptilidium pulcherrimum	Boomfranjemos		X				
Radula complanata	Gewoon schijfjesmos	X	X	X	X		X
Scapania compacta	Gedrongen schoffelmos		X				
Scapania nemorea	Bosschoffelmos				X		X

Maandag 2 juli – Lamoura e.o.

Gemengd bos en bosrand, Kalkwand bij grot. Donker beukenbos met kalkrotsen. Hoogte ca. 1.150 meter.

Dinsdag 3 juli – Petit Montrond

Bospad gemengd bos met hoge wanden en hoge luchtvochtigheid. Hoogte 1.300-1.500 meter.

Woensdag 4 juli – Les prés de Valfin

Hoogte ca. 600-800 meter. Natte hellingen, bosrand, weiden, tourbière.

Donderdag 5 juli – Gorges du Flumen bij St. Claude

Gemengd bos langs beek met hoge luchtvochtigheid. Hoogte ca. 500 meter.

Vrijdag 6 juli – Genève

Botanische tuin, kalkstenen muur met varens.

Zaterdag 7 juli – La Dôle

Hoogte 1.450 – 1.650 meter. Bosrand plus open weiden

Korstmossen

Cladonia furcata
Cladonia pyxidata
Platismatia glauca
Pseudevernia furfuracea
Peltigera praetextata

Literatuur

Siebel, H. / During, H.J.; Beknopte mosflora van Nederland en België, 2006, KNNV-uitgeverij;
Landwehr, J.; Atlas van de Nederlandse Bladmossen, 1966, KNNV-uitgeverij;
Landwehr, J.; Atlas Nederlandse Levermossen, 1980, KNNV-uitgeverij;
Dort, K. van/Buter, C./Wielink, van P.; Veldgids Mossen, 1998, KNNV-uitgeverij;
Frey, W. / Frahm, J-P.; Die Moos- und Farnpflanzen Europas; 1995, Gustav Fischer Verlag;
Kremer, B.P./ Muhle, H.; Flechten, Moose, Farne; 1991, Mosaik Verlag;
Wirth, V. / Düll, R.; Mossen en korstmossen; 1999, Tirion.